

Teodor Wengrynowicz

1916-1944

Absolwent Szkoły Morskiej w Londynie z 1940 roku; uczeń na „Darze Pomorza” w ostatnim przedwojennym rejsie żaglowca, uczestnik morskich konwojów, zginął w Brindisi.

Urodził się 25 listopada 1916 r. w miejscowości Stawisza. Był uczniem na „Darze Pomorza” w ostatnim przedwojennym rejsie żaglowca. Wybuch wojny zastał go w Ökselosundzie. W październiku tego roku uczniów na polskich statkach, które schroniły się w Göteborgu, przewieziono do Anglii. Tam, w grupie 30 uczniów, Teodor Wengrynowicz został wcielony do Marynarki Wojennej.

Wyreklamowany z armii, został słuchaczem Szkoły Morskiej w Londynie, którą ukończył 29 września 1940 r.¹ z dyplomem aspiranta porucznika żegluga małej.

Pływał na s/s „Katowice” jako III oficer, od stycznia 1941 r. – asystent pokładowy, od grudnia 1941 r. – II oficer. Potem były: s/s „Kraków”, m/s „Stalowa Wola” i s/s „Tobruk”.

Zdjęty ze statku, jesienią 1943 r. rozpoczął kurs kapitanów, który ukończył w czerwcu 1944 r. i został II oficerem na m/s „Lewant”.

Statek stanął na redzie w Brindisi 11 grudnia 1944 r.: „Oczekiwanie na rozładunek. W nocy z 14 na 15 XII kolizja szalupy statkowej z holownikiem portowym «Ardita». W wypadku zginęli II oficer Teodor Wengrynowicz i artylerzysta brytyjski Ernest Covanagh. Pogrzeb Polaka na cmentarzu wojskowym aliantów w Brindisi, a Anglika na cmentarzu wojskowym w Bari”².

A kapitan m/s „Lewant” Stefan Ciundziewicki wspominał: „W czasie postoju na redzie portu w Brindisi, gdzie czekaliśmy na załadunek, wydarzył się tragiczny wypadek. Załoga wolna od służby udała się szalupą okrętową na ląd. Kiedy wracali z miasta

późnym wieczorem, najechał na nich portowy holownik. Szalupa wywróciła się. Część marynarzy dopłynęła do brzegu, ale drugi oficer Teodor Wengrynowicz i angielski artylerzysta utonęli. Po kilku dniach wydobyto ich zwłoki. Zostali pochowani na cmentarzu wojskowym, gdzie były już liczne groby polskich lotników. Wystawiliśmy zmarłemu koledze marmurowy nagrobek. Rodzinę zawiadomiłem dopiero po przyjeździe do Polski, w 1946 roku”³.

Źródła: *Kadry morskie Rzeczypospolitej*, tom I, pod red. Jana Kazimierza Sawickiego, wyd. II, Gdynia 2000; Wadim Konstanty Taniewski-Elliott, *Spis personelu zatrudnionego na statkach Polskiej Marynarki Handlowej w latach 1939-1945*, Gdańsk 1981; Jan Kazimierz Sawicki, *Podróże polskich statków 1939-1945*, Gdynia 1989; Józef Miłobędzki, *Polskie szkolnictwo morskie w Wielkiej Brytanii podczas II wojny światowej*, Gdynia 1980, na prawach rękopisu; *Na morze po chleb i przygodę*, Warszawa 1972.

1 Za: Józef Miłobędzki, *Polskie szkolnictwo morskie w Wielkiej Brytanii podczas II wojny światowej*, Gdynia 1980, na prawach rękopisu, s. 35.

2 Jan Kazimierz Sawicki, *Podróże polskich statków 1939-1945*, Gdynia 1989, s. 294.

3 Stefan Ciundziewicki, *Lata wojny na m/s „Lewant”*, [w:] *Na morze po chleb i przygodę*, Warszawa 1972, s. 86.